

Willem II der Nederlanden: Den Haag, 6 december 1792 – Tilburg, 17 maart 1849

Hij was van 7 oktober 1840 tot aan zijn dood in 1849 koning der Nederlanden, groothertog van Luxemburg en hertog van Limburg.

Prins van Oranje

Periode: 1815–1840

Voorganger: Willem I

Opvolger: Willem III

Koning der Nederlanden Groothertog van Luxemburg

Hertog van Limburg

Periode: 1840–1849

Voorganger: Willem I

Opvolger: Willem III

Vader: Willem I

Moeder: Wilhelmina van Pruisen

Dynastie: Oranje-Nassau

Zijn jeugd bracht Willem door aan het hof van de koning van Pruisen, waar hij een militaire opleiding kreeg en diende in het Pruisische leger. In Spanje diende hij in het Engelse leger onder Arthur Wellesley, de eerste hertog van Wellington, waar hij de bijnaam 'Slender Billy' kreeg. In 1813 keerde hij met zijn vader terug naar Nederland. In 1815 werd hij officieel troonopvolger, toen zijn vader zich in datzelfde jaar uitriep tot koning van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden. Hij nam als generaal in Engelse dienst deel aan de Slag bij Waterloo, waaruit hij gewond aan zijn schouder terugkwam, in de ogen van sommigen als de 'held van Quatre-Bras en Waterloo'.

Willem II trad op 21 februari 1816 in het huwelijk met Anna Paulowna, een dochter van tsaar Paul I van Rusland. Uit het huwelijk werden vijf kinderen geboren:

- Willem Alexander Paul Frederik Lodewijk: 19 februari 1817 – 23 november 1819
- Willem Alexander Frederik Constantijn Nicolaas Michiel: 2 augustus 1818 – 20 februari 1848
- Willem Frederik Hendrik: 13 juni 1820 - 13 januari 1879
- Willem Alexander Frederik Ernst Casimir: 21 mei 1822 - 22 oktober 1822
- Wilhelmine Marie Sophie Louise: 8 april 1824 - 23 maart 1897

Koning Willem II en zijn jonge gezin. Van links naar rechts: prins Willem, prins Alexander, koning Willem II, koningin Anna, prinses Sophie en prins Hendrik.

Willem II regeerde korte tijd als constitutioneel vorst. Na het overlijden van zijn lievelingszoon Alexander ging zijn gezondheid achteruit. Ook de problemen met zijn oudste zoon, de latere koning Willem III, gingen hem niet in de koude kleren zitten. Kroonprins Willem was het oneens met de grondwetwijziging van 1848, waarmee zijn vader had ingestemd. Hij deed zelfs schriftelijk afstand van zijn rechten op de troon, wat hij later introk.

Toen Willem II op 13 februari 1849 voor het eerst de nieuwe Tweede Kamer toesprak, werd opgemerkt dat hij er slecht uit zag en zijn stem zwak was. Begin maart wenste de koning zich voor korte tijd terug te trekken in het door hem geliefde Tilburg. Zijn lijfarts raadde hem dit af, maar hij zette zijn wil door. Op 13 maart nam hij afscheid van zijn vrouw en reed per koets naar Rotterdam. In Rotterdam was Willem II gekleed in een lange mantel met als hoofddekseel zijn typische Russische muts. In de haven wilde hij een in zijn opdracht in aanbouw zijnde stoomjacht bezichtigen. Bij het aflopen van de trap raakte hij met zijn laars verward in zijn mantel en viel van zes treden af. Onmiddellijk daarna stond hij weer op en op de ontstelde vragen reageerde hij met een geruststellend: "Het is niets."

In Tilburg werden de gezondheidsproblemen erger. Willem II was niet meer in staat om staatsstukken te bestuderen. Twee dagen lang was de koning ernstig kortademig. Op 16 maart kwam zijn zoon Hendrik op bezoek, waardoor zijn zinnigszins verbeterde. Toen koningin Anna Paulowna

kort daarna ook arriveerde, werd zij niet meer toegelaten. Zij luisterde van achter de deur gespannen of zij zijn dierbare stem hoorde. Op 17 maart werd zijn toestand zeer kritiek. Rond drie uur kreeg Willem II een ernstige aanval van kortademigheid, waarbij hij zijn arts in de armen vloog. Deze zette hem terug in zijn stoel, waarna hij stierf. Koningin Anna Paulowna was zo geschrokken dat zij zich gillend op zijn levenloze lichaam wierp. Enkele dagen heeft zij urenlang geknield bij zijn lijk gezeten. Willem II wenste na zijn dood niet gebalsemd te worden en had in zijn testament opgenomen dat de 'houten kist, die zijn gebeente bevatten moest' de vorm moest krijgen van 'zijn lijk' en hij 'gekleed in de gewoone tenue, die hij bij zijn leven droeg' moest worden bijgezet: 'De kist is dus aan het hoofd smal, aan de schouders breed en aan de voeten smal toeloopende. Van 't fijnste hout gemaakt, werd ze aldus in de vierkante looden kist geplaatst'. Op 3 april werd Willem II opgehaald om de volgende dag bijgezet te worden in de grafkelder van de Oranjes in Delft.

Grafkelder van Oranje-Nassau